

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
АРМЯНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ARMENIAN STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS

ԲԱՆԲԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

ВЕСТНИК АРМЯНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО
ЭКОНОМИЧЕСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

MESSENGER OF ARMENIAN STATE
UNIVERSITY OF ECONOMICS

2(68)

«ՏՆՏԵՍԱԳԵՏ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2022

«Բանբեր Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի»
հանդեսն ընդգրկված է դոկտորական ատենախոսությունների արդյունքների
տպագրման համար ընդունելի գիտական հրատարակությունների ցանկում

Գլխավոր խմբագիր՝ Դիանա ԳԱԼՈՅԱՆ

Խմբագրական խորհուրդ՝ Վարդան ԱԹՈՅԱՆ, Էդգար ԱՂԱԲԵԿՅԱՆ, Վաղիմ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
Դավիթ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ (գլխավոր խմբագրի տեղակալ), Արմեն ՀԱԿՈՐՅԱՆ, Լուսինե
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ, Յուրի ՀՈՎԱԿԱՆՅԱՆ, Ֆիրուզա ՄԱՅԻԼՅԱՆ, Ելենա ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ,
Տիգրան ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, Թաթև ՄԿՐՏՉՅԱՆ, Արմեն ՔԹՈՅԱՆ

Главный редактор Диана ГАЛОЯН

Редакционная коллегия: Вардан АТОЯН, Эдгар АГАБЕКЯН, Вадим ГРИГОРЯН, Давид
АХВЕРДЯН (заместитель главного редактора), Армен АКОПЯН, Лусине АРУТЮНЯН, Юрий
ОВАКАНЯН, Фируза МАИЛЯН, Елена МАНУКЯН, Тигран МАРТИРОСЯН, Татул МКРТЧЯН,
Армен КТОЯН

Editor-in-chief Diana GALOYAN

Editorial Board: Vardan ATOYAN, Edgar AGHABEKYAN, Vadim GRIGORYAN, Davit HAKHVERDYAN
(Deputy Editor-in-Chief), Armen AKOPYAN, Lusine HARUTYUNYAN, Yuri HOVAKANYAN, Firuza
MAYILYAN, Yelena MANUKYAN, Tigran MARTIROSYAN, Tatul MKRTCHYAN, Armen KTOYAN

Միջազգային խմբագրական խորհուրդ՝ Ջավեդ ՍԱՆԳԴԵԼ (Շվեյցարիա), Սալվատորե ՄՈՉԻԱ
(Իսպանիա), Միքելե ԱԲԵՐԻԲ (Շվեյցարիա), Ալան ՀՈՒԴԱՇԹՅԱՆ (Շվեյցարիա), Էլվիս ԱԴՋԵԻ
(Գանա), Սուլթանա Տանյա ԿԱՊԻԿԻ (Հունաստան), Ջուդիթ Ա. ՄԱԳՆԵՏԻԿՈ (Ֆիլիպիններ),
Բրյուս ՀԵՐՆ (Մեծ Բրիտանիա), Արիանե ԼԱՄԲԵՐՏ-ՄՈԳԻԼՅԱՆՍԿԻ (Ֆրանսիա), Մարկոս
ՄԱՐԿՏԱՆՆԵՐ (ԱՄՆ), Նորհան ԱԲԴՈՒԼԼԱ (Մալայզիա), Ալեքսանդրա ԲՐՈՅԼԵՏ-ՇԼԵՍԻՆԳԵՐ
(Ավստրիա), Կիրիլ Շարապով (Մեծ Բրիտանիա)

Международная редакционная коллегия: Джавед САНГДЕЛЬ (Швейцария), Сальваторе МОЧИА
(Испания), Майкл АКЕРИБ (Швейцария), Алан ХУДАШТЯН (Швейцария), Элвис АДЖЕИ (Гана),
Султана Тانيا КАПИКИ (Греция), Джудит А. МАГНЕТИКО (Филлипины), Брюс Герн (Великобритания),
Ариане ЛАМБЕРТ-МОГИЛЯНСКИЙ (Франция), Маркус МАРКТАННЕР (США), Норхан
АБДУЛЛА (Малайзия), Александра БРОЙЛЕТ-ШЛЕСИНГЕР (Австрия), Кирилл Шарапов (Великобритания)

International Editorial Board: Djawed SANGDEL (Switzerland), Salvatore MOCCIA (Spain), Michael
AKERIB (Switzerland), Alain HOODASHYAN (Switzerland), ELVIS ADJEI (Ghana), Soultana Tania
KAPIKI (Greece), Judith A. MAGNETICO (Phillipines), Bruce HEARN (Britain), Ariane LAMBERT-
MOGILANSKY (France), Marcus MARKTANNER (USA), Norehan ABDULLAH (Malaysia), Alexandra
BROILETT-SCHLESINGER (Austria), Kiril Sharapov (Britain)

Պատասխանատու քարտուղար՝ Գոհար ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Տեխնիկական խմբագիր՝ Նաիրա ԽՉԵՅԱՆ

Ответственный секретарь Гоар ОГАНЕСЯН
Технический редактор Наира ХЧЕЯН

Executive Secretary Gohar HOVHANNISYAN
Technical Editor Naira KHCHYAN

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԱՅԱՆԵ ԱՎԱԳՅԱՆ, ԱԼԻԿ ԹՈՐՈՍՅԱՆ

Հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը
բնակչության եկամուտների անհավասարության վրա
Հայաստանի Հանրապետությունում 9

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

ԱՐՓԻՆԵ ՀԱԿՈՐՅԱՆ

ՀՀ-ում գործող կազմակերպությունների կառավարչական
հաշվառման կատարելագործումը ինքնակարգավորման և
ստանդարտացման միջոցով 27

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

ԼԱԼԱ ԽՈՋՅԱՆ

Քաղաքացիական ծառայողների կատարողականի գնահատման
համակարգային հիմնախնդիրները ՀՀ-ում և դրանց
կատարելագործման ուղիները.....45

ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

ՔՐԻՍՏԻՆԵ ԹԱԹՈՍՅԱՆ

Համայնքների խոշորացման ազդեցությունը ՏԻՄ լիազորությունների
արդյունավետ իրականացման համատեքստում (Ջերմուկ
խոշորացված համայնքի օրինակով) 63

ԳՈՐԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՈՐԵՆ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ, ԲՈՒՆԴԻ ԽԱՉԱՉԱՏ

Հայաստանի Հանրապետությունում փոքր և միջին
ձեռնարկատիրության զարգացման միտումներն ու
առանձնահատկությունները 77

ԱՍՏԴԻԿ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Ձեռնարկատիրոջ կառավարչական հմտությունները որպես
ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունավետության
վրա ներազդող կարևոր գործոն 91

ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

ՆԱՐԵԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Լանդշաֆտային պլանավորման մեթոդաբանության ներդրումը
ՀՀ ազգային էկոլոգիական ցանցի ստեղծման մեջ 109

ԳԱՐՐԻ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

Մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանն ուղղված
տնտեսական կառուցակարգը ՀՀ-ում 132

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԱԹԵՎԻԿ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ, ՏԻԳՐԱՆ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ

Արցախի Հանրապետության միգրացիոն իրավիճակի
համապարփակ վերլուծություն 146

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՄԱՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ, ՄԵՍՐՈՊ ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ

Վերահսկողական սթրես թեստավորումը որպես ՀՀ առևտրային
բանկերի ֆինանսական ռիսկերը կառավարելու նոր գործիք 163

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

ՌՈՐԵՐՏ ՍԱՐԻՆՅԱՆ, ԲԵԼԼԱ ԳԱՐՐԻԵԼՅԱՆ

Ինչ է սպասվում տնտեսագիտությանը.....178

СОДЕРЖАНИЕ

МАКРОЭКОНОМИКА

ГАЯНЕ АВАГЯН, АЛИК ТОРОСЯН

Влияние налогово-бюджетной политики на неравенство доходов населения в Республике Армения 9

ФИНАНСЫ

АРПИНЕ АКОБЯН

Совершенствование управленческого учета действующих в РА организаций на основе саморегулирования и стандартизации 27

МЕНЕДЖМЕНТ

ЛАЛА ХОДЖЯН

Системные проблемы оценки эффективности деятельности государственных служащих в РА и пути их совершенствования 45

ТЕРРИТОРИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ

КРИСТИНЕ ТАТОСЯН

Влияние укрупнения общин в контексте эффективного исполнения полномочий органов местного самоуправления (на примере укрупнённой общины Джермука) 63

БИЗНЕС И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО

ХОРЕН МХИТАРЯН, БУНДИ КАЧАЧАТ

Тенденции и особенности развития малого и среднего предпринимательства в Республике Армения 77

АСТХИК ХАЧАТРЯН

Управленческие навыки предпринимателя как важный фактор, влияющий на эффективность предпринимательской деятельности .. 91

ЭКОНОМИКА ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА

НАРЕК АРУТЮНЯН

Внедрение методологии ландшафтного планирования при создании национальной экологической сети РА 109

ГАРРИ ГАСПАРЯН

Экономический механизм охраны атмосферного воздуха в
Республике Армения.....132

МЕЖДУНАРОДНАЯ ЭКОНОМИКА**ТАТЕВИК ВАРДАНЯН, ТИГРАН МИКАЕЛЯН**

Комплексный анализ миграционной ситуации Республики Арцаха ..146

МАТЕМАТИЧЕСКАЯ ЭКОНОМИКА**АРМАН АМБАРЦУМЯН, МЕСРОП МЕСРОПЯН**

Контрольное стресс тестирование как новый инструмент контроля
финансовых рисков коммерческих банков РА 163

РЕЦЕНЗИЯ**РОБЕРТ САРИНЯН, БЕЛЛА ГАБРИЕЛЯН**

Что ждет экономику?.....178

C O N T E N T S

MACROECONOMICS

GAYANE AVAGYAN, ALIK TOROSYAN

Impact of Fiscal Policy on Income Inequality in the
Republic of Armenia.....9

FINANCE

ARPINE HAKOBYAN

Improvement of managerial accounting through self-regulation and
standardization 27

MANAGEMENT

LALA KHOJYAN

System Problems of Civil Servants' Performance Appraisal in the
RA and the Ways to Implement Them 45

TERRITORIAL DEVELOPMENT

KRISTINE TATOSYAN

Impact of Community Amalgamation in the Context of Effective
Implementation of Local Government Powers (Example of Jermuk
Amalgamated Community).....63

BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP

KHOREN MKHITARYAN, BOONDEE KACHACHAT

Peculiarities and Trends of Small and Medium Enterprises
Development in the Republic of Armenia 77

ASTGHIK KHACHATRYAN

Managerial Skills of an Entrepreneur as an Important Factor Influencing
the Effectiveness of Entrepreneurial Activity 91

NATURAL RESOURCE ECONOMICS AND ENVIRONMENT

NAREK HARUTYUNYAN

Introduction of Landscape Planning Methodology in the Establishment
of the National Ecological Network of the RA 109

GARRI GASPARYAN Economic Mechanism of Atmospheric Air Protection in the Republic of Armenia	132
INTERNATIONAL ECONOMICS	
TATEVIK YARDANYAN, TIGRAN MIKAYELYAN Comprehensive Analysis of the Migration Situation of the Republic of Artsakh	146
MATHEMATICAL ECONOMICS	
ARMAN HAMBARDZUMYAN, MESROP MESROPYAN Supervisory Stress Testing as a New Tool for Controlling Financial Risks of RA Commercial Banks	163
REVIEW	
ROBERT SARINYAN, BELLA GABRIELYAN What's next for the economy?	178